

Městská knihovna

Havlíčková 1155

271 01 Nové Strašecí

Výroční zpráva za rok 2022

Obsah

- Úvod
- Akvizice
- Hospodaření knihovny
- Práce se čtenářem
- Služby čtenářům
- Prezentace knihovny veřejnosti
- Rekapitulace

I. Úvod

Z právě uplynulého roku 2022 máme velkou radost. Vyjma jeho covidového začátku, kdy se nikomu z nás ze zcela z pochopitelných důvodů příliš nechtělo do společnosti, jsme jásali, protože OPĚT ROSTEME! Nových čtenářů přibývá a také návštěvnost našich akcí má tendenci příjemně bobtnat. A za to vděčíme především vám čtenářům. S o to větším nadšením jsme pro vás v loňském roce připravili více než 1200 nových knížek.

Mockrát děkujeme také spolku *Bubákov* za štědrú a intenzivní podporu novostražské knihovny. Za poslední dobu se právě díky jeho knižním darům zdejší knihovní fond rozrostl již o více než čtyři sta kvalitních knih. Jste pro nás velkou oporou obzvláště teď – v době, kdy knihy hodně podražily. Díky!

Záleží nám na tom, abyste se u nás cítili dobře, a tak se od samého počátku roku 2022 snažíme prostředí knihovny zvelebovat. V lednu jsme za pomoci *Františka Antonína Skály* nainstalovali v knihovně výstavní panely – od té doby na nich vidáte knižní novinky či tematicky zaměřenou literaturu.

Zdejší výtvarnice *Bára Tetaurová* pro nás od září 2021 až do srpna 2022 vytvářela velmi nápadité tematické omalovánky, které momentálně ve svých velkých formátech zdobí stěny dětského oddělení. Díky grantu od *Středočeského kraje* se nám koncem léta podařilo zkrášlit též oddělení pohodlnou pohovkou a uzpůsobit tamější prostor pro pořádání společenských akcí, jako jsou setkání pro malé předčtenáře (Bookstart – S knížkou do života), přednášky, semináře aj.

Velká molitanová stavebnice, kterou jsme na podzim pořídili do dětského oddělení, téměř nikdy nezůstane nepovšimnuta. Láká malé děti ke hraní a rodičům alespoň zprostředkuje trochu času, aby si mezitím vybrali knížky k zapůjčení.

Na přelomu roku jsme se propracovali k budování čtenářských koutků v dospělém oddělení. Proto si nyní můžete dopřávat pohodlí na dvou sametových pohovkách u čelní výlohy. Naše čtenářka *Jaroslava Vaiglová* nám dokonce našla nové šik potahy na stará křesla. I do budoucna máme v plánu naši knihovnu i na dále zkrášlovat, aby se vám u nás stále líbilo.

Nesmírně si vážíme spolupráce s dalšími novostrašeckými institucemi. Např. díky ZUŠ a zdejším mateřinkám, základní škole či gymnáziu a především aktivnímu nasazení mnohých pedagogů jste se v březnu mohli radovat z POEZIE POD DEŠTNÍKEM. Festivalu, který prozářil obyčejné všední dny v centru města básněmi v podání žáků všech výše jmenovaných institucí i dalších nadšenců.

V dubnu jste na náměstí mohli zaznamenat výtvarné objekty z přírodnin a na chodnicích křídou malované obrázky, jejichž autory byli žáci výtvarné výchovy zdejší *základní školy* – tímto okouzlivícím způsobem jsme si společně připomínali DEN ZEMĚ. V květnu jsme ve spolupráci s místní pobočkou *Muzea T.G.M.* u příležitosti výročí konce druhé světové války přivítali *PhDr. Daniela Švece* s přednáškou LETCI RAF. Pan Švec se následující den představil coby průvodce unikátní jednodenní výstavy k počtě PRVOREPUBLIKOVÝCH LETCŮ v muzeu.

Lipovou alej dole na náměstí rozeznělo taktéž v květnu CVRLIKÁNÍ – pouliční koncert žáků dechových nástrojů a zpěvu *ZUŠ Nové Strašecí*. Oslavovali jsme tak zpěvné ptactvo, které je právě v květnu v přírodě nejvíce slyšet. Všech spoluprací si opravdu považujeme a děkujeme všem zúčastněným za jejich práci i vzácný čas, který věnovali společné věci.

I my chceme přispívat k mediálnímu povědomí veřejnosti. Už koncem roku 2021 se nám podařilo získat grant od *Nadace OSF* na mediálně vzdělávací akce v roce 2022. Jedna jeho finanční část přispěla k realizaci čtyř květnových seminářů organizace *Fak(e)ticky* o kyberšikaně pro zdejší ZŠ. Díky zbylým financím jsme v říjnu uspořádali přednášku pana *Ing. Zdeňka Svobody, CSc. DŮVĚŘUJ, ALE PROVĚŘUJ* určenou seniorům. A protože víme, že i my se musíme vzdělávat a pracovat na sobě, zúčastnila se knihovnice *Žofie Kabelková* mediálního vzdělávání pro knihovníky zaštitěného opět *Nadací OSF*. Vyústěním kurzu bylo vytvoření vlastního pořadu. *Žofie* vytvořila seminář pro rodiče s dětmi, nebo žáky 3. či 4. ročníků ZŠ: **JSME TU. NA INTERNETU!** Je určený dětem coby začínajícím uživatelům technologií a věnuje se šíření a třídění informací. Jeho úvodní pilotní díl proběhnul koncem dubna 2022 a po zapracování připomínek je připravený pro další realizace. Pokračovali jsme ve spolupráci s *Novinářským inkubátorem*, díky jehož činnosti a podpoře u nás seniori mohli v roce 2022 navštívit hned dvě přednášky/debaty věnované mediální obezřetnost.

V průběhu měsíce června jsme se opět připojili k projektu „UŽ JSEM ČTENÁŘ – Knížka pro prvňáčka“. Garantem tohoto projektu je *Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky (SKIP)*. Cílem je spolupráce knihovny s prvními ročníky základní školy, kdy se dětem snažíme společně s učitelkami představit knihovnu a knížky. Chceme dětem zkrátka ukázat, že čtení je prima. Děti v knihovně plní různé úkoly, předvedou nám, co se ve škole za první rok naučily a na závěr při slavnostním aktu obdrží od knihovny pamětní list a jako dárek knížku. Postupně nás navštívily všechny čtyři třídy prvňáčků a odnesly si, doufáme, hezké zážitky. Přejeme si, aby se alespoň někteří malí čtenáři do knihovny rádi vraceli.

Poslední středa v měsíci patří téměř vždy **PŘEDČÍTÁNÍ** pro děti ve věku přibližně od čtyř do deseti let. Mohli jste navštívit *Přátelské, Čarodějnické* nebo *Křivoklátské* čtení. Nejvíce navštívené ovšem bylo zářijové *Čtení o pocitech a emocích* či listopadové *Strašidelné* čtení.

Za nejpřínosnější ovšem považujeme ČTENÍ SE ŽLUTOU HVĚZDOU věnované období holocaustu. To jsme po jeho realizaci zařadili do „repertoáru“ pořadů, které naše knihovna může nabídnout školám. Máme ho v současnosti připravené jak pro žáky prvního stupně ZŠ, tak pro žáky osmých či devátých ročníků ZŠ/gymnázia.

Díky již zmíněnému grantu od *Středočeského kraje* jsme dětské oddělení vybavili pro potřeby pořádání akcí BOOKSTART – S KNÍŽKOU DO ŽIVOTA. Jde o inspirativní předčtenářská setkání s literaturou pro rodiče s dětmi ve věku 0 až 3 roky. Od půlky září 2022 pořádáme každý pátek krátké tematické lekce plné básniček a písniček. Účastníky obdarováváme dárkovým setem Bookstartu. Zájem je v současnosti tak velký, že jsme museli zakoupit a zavést rezervační systém na jednotlivé lekce, aby se nám nepřepřelňovaly a zájemci o ně se více rozprostřeli do celého pátečního dopoledne.

Vypadá to, že se nám podařilo založit tradici recitačních večerů V KAFFCE ŽIJE POEZIE. V roce 2022 se uskutečnila hned dvě poetická setkání. Jedno v rámci festivalu Poezie pod deštníkem a druhé na podzim věnované básníkům Poetismu. Vždy se připraví přibližně deset recitátorů a příjemná atmosféra je už pravidlem. Pro velký ohlas tedy pokračujeme i v roce 2023.

II. Akvizice:

Složení knihovního fondu MěK, přírůstek knih:

	2021	%	2022	%
naučná pro dospělé	14604	31,54	14827	31,19
beletrie pro dospělé	21197	45,78	21753	45,78
celkem	35801	77,32	36580	76,97
naučná pro děti	3055	6,59	3179	6,69
beletrie pro děti	7444	16,07	7768	16,34
celkem	10499	22,67	10947	23,03
MěK celkem	46300	100 %	47527	100%

Složení přírůstku:

druh literatury	2021	%	2022	%
naučná pro dospělé	169	16,12	217	17,68
beletrie pro dospělé	582	55,53	563	45,88
celkem dospělé	751	71,65	780	63,56
naučná pro děti	79	7,55	127	10,35
beletrie pro děti	218	20,80	320	26,01
celkem děti	297	28,35	447	36,43
MěK celkem	1048	100 %	1227	100%

Rozdělení přírůstku:	- nové knihy (nákup)	720
	- dary	507
	CELKEM	1227 sv.

III. Hospodaření knihovny

Příjmy z vlastní činnosti	81 406,-
- registrace	76 450,-
- upomínky	3 233,-
- kopírování a tisk	943,-
- MVS	780,-
Prodej knih a jiné	6 090,-
Ruce vzhůru, tohle je přepadení!	800,-
Pověsti a příběhy Novostražicka	1 000,-
Mají od starodávna...	200,-
Kalendáře	1 800,-
Novostražecký měsíčník	2 290,-
Příjmy celkem	87 496,-
Výdaje MĚK celkem	2 035 681,-
- z toho knihy a časopisy	171 021,-
- osobní náklady (mzdy a zákon. pojištění)	1 462 127,-
- provozní náklady	402 533,-

Všechny účetní doklady (výdajové i příjmové), faktury a inventární kniha majetku jsou vedeny ve finanční účtárně Města Nové Strašecí.

IV. Práce se čtenářem, spolupráce se školami

Výstavy: Sluneční soustava, Skauti, Den Země, Brouci a motýli, Adventní dekorace

Společné čtení: Čtení se žlutou hvězdou, Přátelské čtení, Poezie pod deštníkem, Čarodějnické čtení, Čtením nám rostou křídla, Čtení o pocitech a emocích, Čtení z křivoklátských lesů, Strašidelné čtení, Zasněžené čtení

Pasování na čtenáře: 4x 1. ročníky ZŠ

Lekce inf. výchovy: 15x ZŠ a MŠ Nové Strašecí, ZŠ Mšec, ZŠ Lány, MŠ Tuchlovice

Besedy pro školy: Holocaust, Ivona Březinová a její tvorba, Vánoční koleda Ch. Dickense

Přednášky: 8x – Jsme tu na internetu, Letci RAF, Fak(e)ticky, Fyzuba - fyzioterapeutika nohy, Mediální gramotnost, Kladný přístup k životu, Důvěřuj, ale prověřuj, Mediální obezřetnost

Charita: Liga proti rakovině – prodej kytic, Adventní charit. sbírka pro Zdendu

Veřejné setkání: Poezie pod deštníkem, Den Země na náměstí, Cvrlikání na náměstí, Poetismus v Kaffce, Česko zpívá koledy

Bookstart: 16x setkání maminek s batolaty – projekt S knížkou do života

V. Služby čtenářům:

Meziknihovní výpůjční služba

Meziknihovní výpůjční služba (zkráceně MVS) je knihovnická služba, která umožňuje uživateli (registrovanému čtenáři) zapůjčení dokumentu, který není ve fondu dotazované knihovny, prostřednictvím jiné knihovny. Přestože je tato služba placená (čtenář hradí paušálně 60,- Kč), je o ni stále poptávka. V loňském roce 2022 jsme pro naše čtenáře objednávali z jiných knihoven 135 titulů, od nás si jiné knihovny vyžádaly 2 knihy. Nejvíce knih si (jako každým rokem) půjčujeme ze Středočeské vědecké knihovny v Kladně.

Naši uživatelé

V roce 2022 se do knihovny zaregistrovalo 884 čtenářů, z toho je 286 mladších 15 let. Z počtu obyvatel města (5573) je téměř 16 % čtenářů městské knihovny. Oproti loňsku máme nárůst – registrovaných čtenářů je o 99 více (52 dospělých a 47 dětí).

Počet čtenářů podle věku

	2021	%	2022	%
dospělí	546	69,55	598	67,65
děti do 15 let	239	30,44	286	32,35
Celkem MěK	785	100%	884	100%

Složení čtenářů:

Složení čtenářů je v novostrašecké knihovně poměrně vyrovnané již několik let.

	2021		2022	
<u>Oddělení pro dospělé</u>	546	100 %	598	100%
studenti	70	13,00	104	17,39
produktivní věk	279	51,00	290	48,49
důchodci	197	36,00	204	34,11
Věkové složení				
15 – 19 let	62	11,35	89	14,88
20 - 30 let	38	6,96	31	5,18
31 – 60 let	251	45,97	264	44,15
61-70 let	91	16,66	95	15,89
nad 70 let	104	19,05	119	19,89

<u>Oddělení pro děti</u>	239	100 %	286	100%
---------------------------------	------------	--------------	------------	-------------

Věkové složení

předškolní věk	34	14,23	60	20,98
7 – 9 let	76	31,80	78	27,27
10 – 13 let	107	44,76	122	42,65
14 – 15 let	18	7,53	20	6,99
ostatní (nad 15 let)	4	1,67	6	2,09

Čtenáři podle bydliště

Dospělí celkem	598	100 %	- z toho v Novém Strašecí bydlí	394	65,88%
			- mimo Nové Strašecí	204	34,11

Děti celkem	286	100 %	- z toho v Novém Strašecí bydlí	219	76,57
			- mimo Nové Strašecí	67	23,43

Čtenáři podle pohlaví

Dospělé odd.	598	100 %	- z toho mužů	132	22,07
			- z toho žen	466	77,93

Dětské odd.	286	100 %	- z toho chlapců	128	44,75
			- z toho dívek	158	55,24

Nemění se stále novostrašecká tradice, že knihovnu navštěvují více ženy než muži – na dospělém odd. máme zaregistrováno 78 % žen. Lépe jsou na tom děti, poměr je zde více vyrovnaný – 45 % chlapců a 55 % dívek.

Čtenářské návštěvy

	2021	%	2022	%
odd. pro dospělé	6088	77,82	7709	75,66
odd. pro děti	1735	22,18	2480	24,34
celkem MĚK	7823	100 %	10189	100%

Knihovna zaznamenala 10 189 fyzických návštěvníků, průměrná denní návštěvnost je 70 čtenářů. Zde evidujeme nárůst, v minulém roce byla průměrná návštěvnost kolem 50 čtenářů denně, musíme tady ale připomenout covidové omezení. Při kulturních a vzdělávacích akcích přišlo do knihovny 1 616 návštěvníků.

On-line služby

Registrujeme také on-line návštěvy:

Webové stránky knihovny byly navštíveny 8 683krát. Do svého uživatelského konta se z domova podívalo 1 084 čtenářů, kteří si sami prodloužili či rezervovali knihy. V našem katalogu knih si uživatelé z domova vyhledávali 3 598krát.

Internet je v knihovně využíván již v menší míře než v minulých letech. Lze to samozřejmě přičíst modernější vybaveností občanů, většina má přístup k internetu ve svých mobilních telefonech, tabletech apod. V loňském roce se k internetu posadilo pouze 45 návštěvníků, spíše kvůli tisku dokumentů z osobních e-mailů. Volnou sítí WIFI (heslo knihovna) využívají hlavně studenti a turisté.

V loňském roce tedy evidujeme 16 532 návštěvníků knihovny (jedná se o součet fyzických i on-line uživatelů a také návštěvníků kulturních a vzdělávacích akcí).

Výpůjčky:

	2021	%	2022	%
naučná dosp.	2763	11,15	3307	10,84
beletrie dosp.	17456	70,45	20622	67,62
celkem	20219	81,60	23929	78,46
naučná děti	722	2,92	1154	3,78
beletrie děti	2929	11,82	4532	14,86
celkem	3651	14,74	5686	18,64
periodika	908	3,66	881	2,88
Celkem MĚK	24778	100%	30496	100%

Zajímavosti

	2021	2022
Výpůjční lhůta	1 měsíc	1 měsíc
Půjčovnicích dnů během roku	101 otevřeno 36 výdejní okénko	146 dní
Otevřeno pro veřejnost týdně	27 hodin	27 hodin
Průměrná denní návštěvnost	58 čtenářů	70 čtenářů
Průměrná návštěv. na 1 čtenáře za rok	10krát	11,5krát
Počet výpůjček na 1 čtenáře za rok	31 knih	34 knih
Počet výpůjček na 1 obyv. města	4 knihy	5,5 knihy

VI. Prezentace knihovny veřejnosti

Knihovna o své činnosti pravidelně informuje. K propagaci využíváme výlohy, každý měsíc si mohou čtenáři o programu v knihovně přečíst v Novostrašeckém měsíčníku. Je možné sledovat naše webové stránky i sociální sítě – Facebook.

Abychom našim spoluobčanům svoji práci představili, pořádá knihovna různé akce. V loňském roce proběhlo 77 událostí, do kterých se aktivně zapojilo 1616 účastníků. Do knihovny můžete zajít na výstavy, přednášky, besedy, společné čtení, večery poezie. Proběhlo zde pasování na čtenáře, mediální vzdělávání, zapojili jsme se do projektu Liga proti rakovině, aktivně se rozběhl projekt Bookstart – S knížkou do života. Velmi si ceníme spolupráce se základní školou a základní uměleckou školou.

Zajímavostí také je, že si naši knihovnu vytipovaly odborné knihovnické školy. V minulých letech to byla Filozofická fakulta Univerzity Karlovy – Fakulta knihovnictví, v loňském roce Střední škola knižní kultury v Praze. Obě školy nás požádaly, zda by jejich studentky mohly vykonat povinnou školní praxi přímo v naší knihovně. V květnu tedy na dva týdny obohatily naše pracovní úvazky dvě studentky, které se aktivně do práce v knihovně zapojily.

VII. Rekapitulace

- V roce 2022 se do knihovny zaregistrovalo 884 čtenářů, 298 dětí do 15 let a 586 dospělých. Všichni dohromady si z knihovny v průběhu roku půjčili 30 496 svazků, 29 615 knih a 881 časopisů.
- Z počtu výpůjček pro dospělé to bylo 20 622 knížek beletrie a 3 307 knih naučných. U dětí evidujeme 4 532 knížek zábavných a 1 154 knih encyklopedických.
- Knihovnu celkem během roku navštívilo 10 189 uživatelů, z toho bylo 2 480 dětí.
- V průměru si tedy každý návštěvník půjčil 3 knihy, na každého registrovaného čtenáře pak vychází během roku 34 vypůjčených knih.
- Za registrace knihovna vybrala celkem 76 450 Kč.
- V roce 2022 do knihovny přibylo 1 227 nových knížek, 720 jich knihovna zakoupila a 507 dostala darem.
- Knihovna uspěla při získání dvou grantů, jeden z Nadace OSF a další od Středočeského kraje.
- V dospělém oddělení byl zřízen nový čtenářský koutek. Podařilo se zakoupit 2 pohovky se stolečkem a dvě stojací lampy.
- Dětské oddělení je vybaveno také pohovkou, sedacími vaky, hracími podložkami pro batolata a velkou molitanovou stavebnicí.